

Берегти традиції, примножувати успіхи

[Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, ректор НТУ «ХПІ»]

#9-10 от 14.04.2005

Цього року Національний технічний університет „Харківський політехнічний інститут” відзначає своє 120-річчя. Університетові є чим пишатися: науковими школами і їх досягненнями, високоякісною підготовкою фахівців, адаптованих до вимог часу і науково-технічного прогресу.

Серед наукових шкіл нашого університету особливе місце займає школа вчених-турбіністів. Створення в 1930 році в ХММІ кафедри турбінобудування базувалося на науковому передбаченні технічного прогресу з боку талановитого вченого, інженера, педагога і організатора науки В.М. Маковського. Життя підтвердило його правоту. За минулі 75 років колектив кафедри, знаходячись біля витоків радянського газотурбінобудування, зробив величезний внесок у розвиток галузі. Цьому сприяв і той факт, що разом зі створенням кафедри турбінобудування набирала силу Харківський турбінний завод, будівництво якого почалося в тому ж 1930 році.

Протягом 75 років колектив кафедри, захоплений вирішенням нових наукових ідей, в тісному співробітництві з Харківським турбінним заводом самовіддано працював над центральними проблемами парогазотурбобудування – підвищення економічності та надійності.

Колективу кафедри є чим пишатися. Тут створено новий науковий напрямок – оптимальне проектування турбомашин, який був розвинутий на кафедрі вперше в країні і в світі.

Розроблені спільно з Харківським турбінним заводом (на базі результатів наукових досягнень кафедри) конструкції останніх ступенів швидкохідних і тихохідних потужних парових турбін, які відзначалися високою економічністю та надійністю і перевищували аналогічні закордонні зразки, встановлені в більшості турбін ОАТ «Турбоатом».

У процесі виконання великої програми фізико-технічних пошуків з теорії турбомашин і тепломасообміну сформульований науковий напрямок, зміст якого визначається проблемами термічної маневреності та експлуатаційної надійності газових і парових турбін.

Про успіхи кафедри свідчить і такий примітний факт: з 13 лауреатів Державної премії в галузі науки і техніки НТУ „ХПІ” 3 є співробітниками кафедри турбінобудування. Це висока оцінка уряду і держави за внесок у розвиток науки, енергетики і економіки України.

Зв'язок з виробництвом – один з головних напрямків діяльності кафедри турбінобудування, запорука її наукових успіхів. Це повною мірою відноситься як до вітчизняних, так і до зарубіжних підприємств. Міжнародні зв'язки кафедри мають широку географію: Росія (ЦКТИ, ЦІАМ, НЗЛ, ЛМЗ), Італія (Nuovo Pignone), Республіка Корея (Samsung Aerospace) і ін.

Тільки за повоєнний період на кафедрі турбінобудування підготовлено 118 кандидатів технічних наук, захищено 15 докторських дисертацій. Чимала заслуга в цьому завідувачів кафедри, визнаних вчених, докторів технічних наук, професорів: Я.І. Шнее, В.М. Капіноса, А.Ф. Слітенка.

Сьогодні кафедру очолює лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки,

засновник нового наукового напрямку „Оптимальне проектування турбомашин”, д. т. н., професор А.В. Бойко.

Кафедра пишається своїми випускниками, серед яких лауреати Державної премії України: д. т. н., професор Ю.Ф. Косяк, який багато років працював головним конструктором ВАТ «Турбоатом», В.В. Угольников, Н.А. Вірченко – головні інженери цього ж підприємства, С.Ф. Часник – заступник міністра Мінтяжмашу СРСР, В.В. Обревко – мер Харкова, к. ек. н. А.С. Назаров – керівник фірми ANSOL LTD, засновник фонду сприяння розвитку НТУ «ХПІ» і багато інших.

Колектив кафедри дивиться в майбутнє. Але щоб досягти нових успіхів у майбутньому, треба дбайливо ставитися до накопиченого попередніми поколіннями досвіду, підтримувати добрі традиції, примножувати вже досягнуті успіхи. Це завжди було властивим для колективу кафедри, було однією з важливих складових його досягнень у минулому і, поза сумнівом, у майбутньому. Хочеться висловити впевненість у тому, що і в майбутньому колектив кафедри зробить свій вагомий внесок в успіхи всього колективу університету. Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ, Заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України, ректор НТУ «ХПІ», д. т. н., професор